

„Egy elvem van: asszonyokkal nem szabad vitatkozni.”

(Móricz Zsigmond)

58 Balogh Gyula

A VADDISZNÓ FRANCI NENA

Már jóval éjfél után villantották le a fehér Zastavát. A félrehúzódt kocsiban nagy volt a kétségbeesés, csak a sofőr ült tovább nyugodtan egyedül. *Nem szálllok ki, nem lesz baj.* És a kormányt sem engedte

el egészen addig, míg a járőr aláírást kérve papírt és tollat nem nyújtott be az ablakon. Ekkor viszont a Józsi bácsi, a rendőr kezét a könyökénél megmarkolva behúzta a kocsiba és kivéve belőle az íróeszközt teli tüdőből a toll nyomógombos részébe fújt. Vagyishogy kissé mellé, ahogy az ilyen esetekben szokás.

A járőr ijedten lépett hátra és nézett össze társával, majd néhány durva szó és mozdulat kíséretében kitessekelték a sofőrt a kocsiból. A tusa-kodást látva, ha mindez nem lett volna még elég, a Zastava három utasa is nyomban kiszállt és a rendőröknek esett. Egészen addig tépték, verték egymást, míg az erősítés meg nem érkezett. Józsi bácsiék másnap természetesen elzárva ébrettek, és maradtak is volna még bő egy évre, ha a Franci nena valahonnan pénzt nem kerít.

Senki nem tudja azóta se elképzelni, hogy a nena honnan szerzett elő annyi pénzt, hogy rögtön hazavigye az urát, és mindenki úgy folytassa, ahol abbamaradt. Hiszen a Franci világéletébe napszámból élt, s csak olykor árult plusz pénznek pörkölt-diót vagy éppen tökmagot. *Félre se nagyon tehettek, mert mind a kettő ivott,* hajoltak össze mögöttük suttogva a templompadon némelyek. De csak csöndben volt szabad találgatni, ha a Francival nem akartak rossz viszonyt. Mert a múltkor is, mikor egy pletykát visszahallott, a két szem megmaradt fogával vicsorogva, futtából öklelte fel a haragosát. A helyiek úgy is hívták egymás között, a Vaddisznó Franci nena.

Pedig Temerinben általában csöndesen, a négy fal között rendezik a félreértéseiket az emberek. Csak úgy utcánként akad egy-egy rendetlen, kerítés nélküli ház, ahonnan ki lehet hallani, hogyha egy étel nem sikerült vagy éppen rosszak a gyerekek. A nyugodt kis városban a Franciéké volt az egyik család, ahol nem tartottak titkokat. Két sarokra is tudták például, hogy egyszer a nena tojást ütött a paradicsomlevesbe, és hogy ilyet ki hallott már, s a Józsi nem eszi meg. De még az újságban is megírták annak a tyúkhúslevesnek a történetét, amely miatt a szomszédnak rendőrt kellett hívnia.

Egy rekkenő augusztusi délelőtt, mikor a hőségétől a nyulak is majd megfulladtak a kamra palatetője alatt, a nena feltette a forrázó vizet.

Ám amíg a zöldségeket mosta, pucolta, annyi almapálinkát megivott, hogy ültébe elaludt. De az ura is, aki ahelyett, hogy a fazekat szegecselte volna meg, egész délelőtt csak a muslicákat hessegette a diófa alatt. Csak mikor megéhezt, vette észre, hogy a Franci alszik, és hogy az étel meg sehol.

Egyből ébresztette, rázta a székbe a nenát. – Hogy köhögne ló- 59
fasztó, hol az ebéd? De a Francit se kellett féltetni. – Mert te mit csináltál? Te here! Neked jár a szád? Te, aki megbasztad a saját anyád? Röpködtek a szomszédok által már jól ismert frázisok. Végül aztán az asszony foryogva az ólakhoz csörtetett és kiválasztotta az ebédnekvalót.

A Franci, hogy ne rúgkapáljon, egészen különleges módon vágta az állatot. Nem tudni már honnan, de egyszer hozzájutott egy kimustrált útjelző bójához, amelynek a keskeny vége egészen elkopott, éppen úgy, hogy a lyukon egy baromfi feje szépen kifért. A nena csak betuszkolta a bója alján a tyúkot, aztán az elején ki a nyakát, majd lendült balta, hullott a fej, s az állat közben nem rúgott, nem is csapkodott.

Ezen a vasárnapon azonban az előkészületeknél a bója elmaradt, és a nena egyenesen a forrázó vízbe vágta bele a vörös kopasznyakút. Aztán, úgy ahogy volt, a szörnyethalt csirkét, tollastul, belestül csapta az asztalra, az ura elé. – Na, nesze, ezt edd meg te gané állat, te!

A Józsi először megilletődve mérte végig az elázott dögöt, majd egyszerre felpattant és úgy szájon vágta a nenát, hogy az rögtön kiökölte mind a két még éppen maradt szemfogát. Az eddig csak hallgatózó szomszédok ekkor hívtak rendőrt, nehogy már még nagyobb legyen a baj.

*

Évekkel később aztán, mikor földbe tették a két öreget, már csak a régebbi lakosok emlékeztek a nena agyaraira. Annak pedig, hogy a nena többi foga hova lett, csak a sekrestyés tudta történetét. De talán nem is kár, hogy az eseteket nem rögzítették orvosi kartonok.

Bár rengeteget változott az ellátás az elmúlt évtizedben is, volt érzéstelenítő, röntgen, néhol még őrizték páran a régi idők módszereit. A temerini doktor is, aki szerint például fájdalomcsillapító helyett elég az orvosi szék karfáját szorítani. Ha pedig a páciens mégis nagyon jajgat, csak rá kell ordítani. – Elhallgat! Nem kiabál! Nem csoda hát, hogy a váróban ücsörgő betegek elfehéredett homlokát a veríték veri ki, és ha tehetik, a rendelőt messze elkerülik.

A Franci is jobbnak látta inkább sajátmagát gyógyítani. Így ahelyett, hogy kivizsgáltatta volna a sorban begyulladt idegeit, inkább szegfűszeget

szopogatott. Mikor pedig már a feszítő fájdalom ellen ez is kevésnek bizonyult, egy kávéskanálnyi műtrágyával igyekezett a kínt enyhíteni. Többen javasolták, hogyha a fogaira teszi, majd alaposan berágja, le az ínyekig, a fájdalom szinte rögtön megszűnik. Úgy tűnt, a módszer működik is, 60 ám a pillanatnyi sikert pár napra rá komolyabb baj váltotta fel. A trágyától a Franci ínsorvadást kapott, először csak vért köpött, majd pár nap alatt kettő kivételével sorban kiestek a fogai.

A nena úgy hallotta, hogy a foghullás hirtelen özvegységet jelent. Úgyhogy ijedtében össze is gyűjtötte őket és a jóshoz szaladt, hogy kikérdezze, mekkora nagy a baj és hogy mégis mit tehet. A jós, miután elvégezte a vizsgálatot, azt tanácsolta, hogyha a nena templomba megy, a mise alatt mindig dugdosson el belőlük egy-egy darabot.

Ettől kezdve a Franci helyén, a térdeplő alatt a sekrestyés rendszeresen talált emberi fogakat. Vítte is a paphoz nagy svunggal. – Atya, még ilyet! Ám míg a plébános a hírre csak lemondóan legyintett, úgy látszott, az Úr meghallgatja a pogány imát. És akármilyen rettenetes életük volt, a Faragó Jóska egy kevéssel még túl is élte a nenát.

